

Programområde for anleggsgartner- og idrettsanleggsgfag - Læreplan i felles programfag Vg2

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 15. desember 2006 etter delegasjon i brev 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2007

Gjelder til 31.07.2018

Formål

Programfagene omfatter bygging, drift og vedlikehold av hager, parker, friområder og idrettsanlegg. Programfagene skal legge grunnlaget for en profesjonell yrkesutøvelse som ivaretar samfunnets og ulike brukergruppers behov og er i samsvar med prinsippene for universell utforming.

Programfagene skal bidra til å utvikle forståelse av hvordan vegetasjon og materialer utgjør en estetisk og funksjonell helhet for ulike brukergrupper. Opplæringen skal legge til rette for at eleven kan utvikle praktiske ferdigheter, forståelse og helhetstenkning i tilknytning til næring, yrkesutøvelse og natur. Opplæringen skal gi den enkelte mulighet for å oppleve mestring og erfare egne sterke og svake sider ved en mangfoldig yrkesutøvelse, der arbeidet foregår under varierende natur- og klimaforhold og krever fleksibilitet i forholdet til ulike brukergrupper.

Opplæringen i programfagene skal legge til rette for varierte arbeidsoppgaver innenfor forskjellige anleggstyper som er relevante i bransjen. Opplæringen skal legge til rette for at eleven skal utvikle kompetanse som kan brukes i tradisjonelle og nye næringer, i samarbeid med lokalt næringsliv og organisasjoner. Opplæringen i programfagene skal legge grunnlaget for livslang læring og bidra til å utvikle faglig forståelse og profesjonell yrkesutøvelse. I dette inngår etiske normer og den enkeltes ansvar for å bidra til en trygg og meningsfull arbeidsplass. Programfagene skal legge grunnlaget for videre yrkesutdanning innen anleggsgartnerfaget eller idrettsanleggsgfaget, eller for studieforbereidende utdanning i naturbruk.

Struktur

Programområdet for anleggsgartner- og idrettsanleggsgfag er strukturert i to programfag. Programfagene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over programfagene:

Årstrinn	Programfag
Vg2	Nyanlegg Drift og vedlikehold

Beskrivelse av programfagene

Nyanlegg

Programfaget omfatter bygging av ulike typer parker, hager og rekreasjonsområder, og etablering av idrettsanlegg. Videre handler det om planlegging med tanke på optimalt drifts- og vedlikeholdsarbeid. I dette inngår valg, bruk og bearbeiding av materialer, planer, tegninger, landmåling og økonomi. Videre står valg og bruk av maskiner, redskaper og utstyr, gjeldende regelverk og relevante standarder sentralt. Programfaget omfatter bruk av vegetasjon i ulike typer anlegg, der det legges vekt på bruksområde og geografiske og klimatiske forhold. Programfaget dreier seg om sammenhenger mellom yrkesutøvelse og miljøpåvirkning i vid forstand. Det legges vekt på samarbeid med andre, økologisk forståelse og omtanke for liv.

Drift og vedlikehold

Programfaget omfatter drift og vedlikehold av anlegg og tilrettelegging av rekreasjons- og fritidsarealer. I dette inngår materialkunnskap, renhold og vedlikehold av materialene.

Videre omfatter programfaget planter og riktig skjøtsel av plantemateriale under ulike miljø- og klimaforhold. Valg, bruk og vedlikehold av maskiner, redskaper og utstyr knyttet til ulike drifts- og vedlikeholdsoppgaver inngår. Programfaget omfatter videre drifts- og vedlikeholdsplaner og gjeldende regelverk.

Timetall

Timetall er oppgitt i 60-minutters enheter.

Vg2

Nyanlegg 253 årstimer

Drift og vedlikehold 224 årstimer

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I anleggsgartner- og idrettsanleggsgfag forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig i anleggsgartner- og idrettsanleggsgfag innebærer å kommunisere med andre og foreslå og drøfte faglige valg og løsninger i arbeidsutførelsen. Det innebærer å kommunisere med publikum og brukere av ulike anlegg.

Å kunne uttrykke seg skriftlig i anleggsgartner- og idrettsanleggsgfag innebærer å rapportere og dokumentere og formulere seg tydelig overfor oppdragsgivere og samarbeidspartnere.

Å kunne lese i anleggsgartner- og idrettsanleggsgfag innebærer å forstå enkle anbudspapirer, beskrivelser, bruksanvisninger og gjeldende regelverk. Det betyr å orientere seg i faglitteratur.

Å kunne regne i anleggsgartner- og idrettsanleggsgfag innebærer å beregne lengde, areal, volum og vekt i forbindelse med ulike arbeidsoperasjoner. Det betyr også å kunne økonomi i tilknytning til planlegging og drift.

Å kunne bruke digitale verktøy i anleggsgartner- og idrettsanleggsgfag innebærer å kommunisere, hente og utveksle informasjon, utføre kalkulasjon og beregninger. Det innebærer også å bruke yrkesrelevante digitale verktøy og instrumenter.

Kompetansemål

Nyanlegg

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- planlegge og utføre oppgaver i nyanlegg etter gjeldende regelverk, standarder, planer og beskrivelser, vurdere og dokumentere eget arbeid

- bruke digitale verktøy i planlegging og rapportering
- velge og bruke aktuelt verktøy, aktuelle redskaper, maskiner og utstyr etter gjeldende regelverk og standarder
- bruke aktuelt landmålingsutstyr i nyanleggsarbeid
- velge og bruke materialer ut fra deres egenskaper og begrensninger
- vurdere ulike jordarters egnethet for vegetasjonsetablering og foreta jordforbedringstiltak
- behandle vekstmedier og tilføre næringsstoffer og jordforbedringsmidler i riktig mengde
- identifisere vanlige planter i ulike anleggstyper og bruke plantemateriale ut fra fysiologi og miljøkrav
- behandle og bruke løsmasser til ulike formål
- montere aktuelle installasjoner og konstruksjoner etter gjeldende standarder og prinsipper for universell utforming
- bruke økologiske begreper og forklare kretsløp i naturen
- gjøre rede for klimaets betydning for bygging av ulike anlegg
- beskrive organiseringen av en bedrift med utgangspunkt i bedriftsform og organisasjonskart
- gjøre rede for konkurranseforhold og skiftende rammevilkår i bransjene
- utføre arbeid i nyanlegg med tanke på økonomi og ressursutnyttelse og i tråd med gjeldende regelverk og standarder
- forklare sammenhenger mellom kvalitet i utførelse og senere vedlikeholdsarbeid på anlegg

Drift og vedlikehold

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- arbeide etter drifts- og vedlikeholdsplaner for ulike typer anlegg, konstruksjoner og installasjoner
- utarbeide enkle vedlikeholdsplaner
- reparere og vedlikeholde ulike typer overflater
- utføre skjøtsel av plantemateriale og vegetasjonsarealer i anlegg, rekreasjonsområder, natur- og kulturlandskaper
- utføre vedlikehold av faste og løse dekker
- identifisere vanlige skadegjørere og vurdere iverksetting av tiltak
- vurdere og iverksette tiltak for å forebygge erosjon

- velge og bruke verktøy, redskaper, maskiner, utstyr og kjemikalier i tilknytning til drifts- og vedlikeholdsoppgaver
- planlegge og utføre arbeid med tanke på god økonomi og ressursutnyttelse
- forklare hvordan valg av metoder i vedlikeholdsarbeid påvirker livsbetingelsene for flora og fauna, og miljøet i vid forstand
- kommunisere med ulike brukere av anlegg og yte god service

Vurdering

Vg2 anleggsgartner- og idrettsanleggsgfag

Bestemmelser for sluttvurdering:

Standpunktvurdering

Programfag	Ordning
Nyanlegg	Eleven skal ha en standpunktkarakter i hvert av programfagene.
Drift og vedlikehold	

Eksamen for elever

Programfag	Ordning
Nyanlegg	Eleven skal opp til en tverrfaglig praktisk eksamen hvor de felles programfagene inngår.
Drift og vedlikehold	Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

Eksamen for privatister

Programfag	Ordning
Nyanlegg	Privatisten skal opp til en skriftlig eksamen i alle programfagene. I tillegg skal privatisten opp til en praktisk eksamen hvor de felles programfagene inngår.
Drift og vedlikehold	Eksamen blir utarbeidet og sensurert lokalt.

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.